

CENTRUL
NAȚIONAL ANTICORUPȚIE AL
REPUBLICII MOLDOVA

НАЦИОНАЛЬНЫЙ ЦЕНТР
ПО БОРЬБЕ С КОРРУПЦИЕЙ
РЕСПУБЛИКИ МОЛДОВА

MD – 1004, mun. Chișinău, bd. Ștefan cel Mare, nr. 198

Tel.: 022 24-36-41

Nr. 06/1443 din „06” 05 2015

La nr.01/376 din 30 martie 2015

Ministerul Tehnologiei
Informației și Comunicațiilor

Prin prezenta, Vă remitem atașat Raportul de expertiză anticorupție asupra proiectului legii privind accesul pe proprietăți și utilizarea partajată a infrastructurii asociate rețelelor publice de comunicații electronice.

Anexă potrivit textului:

- 1) Raportul de expertiză anticorupție - 4 (patru) file;
- 2) Anexa la raportul de expertiză anticorupție – 4 (patru) file.

Director adjunct

Cristina TĂRNĂ

RAPORT DE EXPERTIZĂ ANTICORUPȚIE
asupra nivelului coruptibilității proiectului
de lege privind accesul pe proprietăți și utilizarea partajată a
infrastructurii asociate rețelelor publice de comunicații
electronice

I. EVALUAREA GENERALĂ A PROIECTULUI

1. Evaluarea fundamentării proiectului

1.1 Fundamentarea generală a proiectului

a. Autor al inițiativei legislative este Guvernul RM, autor nemijlocit - Ministerul Tehnologiei Informației și Comunicațiilor, ceea ce corespunde art.73 din Constituție și art.47(44) din Regulamentul Parlamentului.

b. Categoria actului legislativ propus este lege organică, ceea ce corespunde art.72 din Constituție și art.art.6-11 din Legea privind actele legislative, nr.780-XV din 27 decembrie 2001.

c. Scopul promovării proiectului. Proiectul este elaborat în scopul detalierii și simplificării procedurilor de obținere și exercitare a dreptului de acces pe proprietățile publice sau private în scopul:

- construirii (instalării), întreinerii, demontării, înlocuirii, transferării sau retehnologizării rețelelor publice de comunicații electronice sau a elementelor de infrastructură necesare susținerii acestora;
- utilizării partajate a elementelor de infrastructură asociată rețelelor publice de comunicații electronice în scopul instalării, întreinerii, demontării, înlocuirii, transferării sau retehnologizării rețelelor publice de comunicații electronice și furnizării serviciilor de comunicații electronice către utilizatorii finali;
- utilizării partajate a elementelor de infrastructură fizică amplasate pe, deasupra, în sau sub proprietatea publică sau privată, care pot fi utilizate pentru instalarea rețelelor publice de comunicații electronice.

Prin proiect se încurajează dezvoltarea rețelelor publice de comunicații electronice la nivel național și a investițiilor în infrastructura localităților, precum și concurența între furnizorii de rețele și servicii de comunicații electronice.

d. Suficiența argumentării. Considerăm că argumentele invocate de autor în nota informativă justifică necesitatea promovării proiectului. Autorul a specificat condițiile care au determinat elaborarea acestuia, principalele prevederi, locul actului în sistemul legislației în vigoare și referințe la reglementările corespondente ale legislației comunitare. Promovarea proiectului este binevenită și necesară.

1.2 Fundamentarea economico-financiară a proiectului

Implementarea prevederilor proiectului nu presupune cheltuieli financiare suplimentare din bugetul public național.

1.3 Promovarea sau prejudicierea intereselor de grup ori individuale, în lipsa unei justificări a interesului public

Prevederile proiectului promovează interesele furnizorilor de rețele și/sau servicii publice de comunicații electronice care doresc să presteze populației servicii publice de comunicații electronice, prin asigurarea accesului acestora la infrastructura fizică a rețelelor deja existente. Interesele promovate sunt conforme interesului societății.

2. Evaluarea compatibilității proiectului cu standarde anticorupție

În proiect nu au fost atestate incompatibilități cu standardele naționale și internaționale anticorupție și nu au fost identificate domenii în care proiectul nu satisface cerințele sau sînt în contradicție cu aceste standarde.

Asigurarea transparenței în procesul decizional. Potrivit prevederilor Legii nr.239-XVI din 13 noiembrie 2008 privind transparența în procesul decizional, la inițierea procesului de elaborare a deciziei, autoritatea publică plasează pe pagina web oficială, cu cel puțin 15 zile lucrătoare pînă la examinarea deciziei, anunțul referitor la inițierea elaborării deciziei care trebuie să conțină: argumentarea necesității de a adopta decizia, termenul-limită, locul și modalitatea în care cetățenii, asociațiile constituite în corespundere cu legea, alte părți interesate pot avea acces la proiectul de decizie și pot prezenta sau expedia recomandări, datele de contact ale persoanelor responsabile de recepționarea și examinarea recomandărilor.

La momentul efectuării expertizei anticorupție proiectul este plasat pe pagina web a Ministerului Tehnologiei Informației și Comunicațiilor.

II. EVALUAREA ÎN FOND A PROIECTULUI

1. Formulări lingvistice ambigue

La alin.(1) art.10 și alin.(1) art.13 din proiect

„art.10 (1) Pentru obținerea și exercitarea dreptului de acces pe proprietatea publică și/sau de utilizare partajată a infrastructurii fizice aflate în proprietate publică, solicitantul va transmite titularului dreptului de proprietate sau de administrare, ori concesionarului, locatarului sau titularului altui drept de folosință, după caz, asupra proprietății sau elementului de infrastructură fizică respectiv, o cerere privind încheierea unui contract, însoțită de toate documentele care confirmă îndeplinirea condițiilor de acces.

Art.13 (1) În vederea obținerii și exercitării dreptului de acces pe proprietatea privată, inclusiv de utilizare partajată a infrastructurii fizice, în condițiile art.6, solicitantul va transmite titularului dreptului de proprietate sau de administrare, după caz, o cerere privind încheierea unui contract, prin: ...”

Potrivit normei de la lit.e) art.19 al Legii nr.780 din 27 decembrie 2001 privind actele legislative, la elaborarea textului de act legislativ se va utiliza unul și același termen dacă este corect, iar folosirea lui repetată exclude confuzia.

În alin.(1) art.10 și alin.(1) art.13 din proiect autorul utilizează eronat noțiunea „cerere privind încheierea unui contract”. Din conținutul articolelor menționate rezultă clar că, de fapt, autorul s-a referit la cererea de acces pe proprietatea publică și/sau de utilizare partajată a infrastructurii fizice aflate în proprietate publică sau acces pe proprietatea privată, inclusiv de utilizare partajată a infrastructurii fizice, și nu la cererea privind încheierea contractului cu titularul dreptului de proprietate publică/privată, sau titularul dreptului de administrare, sau concesionarul, locatarul sau titularul altui drept de folosință, împuternicit corespunzător de titularul dreptului de proprietate asupra proprietății publice/private în privința căreia este solicitat dreptul de acces și/sau de utilizare partajată a infrastructurii fizice.

În acest context, alin.(2) art.10 din proiect prevede:

- Cererea de acces se va transmite prin: ... (alin.(2));
- Cererea de acces va conține informații cu privire la: ... (alin.(3));
- Cererea de acces transmisă titularului dreptului de proprietate ... (alin.(8));

Faptul respectiv este confirmat și de prevederea de la alin.(1) art.14 din proiect, potrivit căreia titularii dreptului de acces, instituit în condițiile art.5 sau art.6, cu excepția cazului prevăzut la art.10 alin.(6), își pot exercita acest drept numai după încheierea unui contract cu titularul dreptului de proprietate sau de administrare asupra imobilului respectiv, împuternicit corespunzător, sau, în cazul imobilelor proprietate publică, cu titularul dreptului de administrare, după caz, prin care se stabilesc condițiile de exercitare a acestui drept.

Astfel, contractul se încheie de furnizorii de rețele și/sau servicii publice de comunicații electronice în calitate de titulari ai dreptului de acces, și nu în calitate de solicitanți ai dreptului respectiv cum este prevăzut în art.10 și 13 din proiect.

Recomandarea: Propunem autorului substituirea cuvintelor „o cerere privind încheierea unui contract” cu cuvintele „o cerere de acces” în dispozițiile alin.(1) art.10 și alin.(1) art.13 din proiect.

2. Conflicte ale normelor de drept

La alin.(4) art.12 din proiect

„(4) Acordarea unor drepturi speciale sau exclusive în ceea ce privește construirea (instalarea) ori furnizarea de rețele publice de comunicații electronice ori a elementelor de infrastructură asociată acestor rețele sau implementarea unor proiecte de instalare de infrastructură asociată acestor rețele, în condițiile alin.(2), în lipsa avizului conform al Agenției prevăzut la alin.(3), este interzisă și poate fi atacată de orice persoană interesată la instanța de judecată competentă.”

Norma de la alin.(1) art.12 din proiect stabilește expres interdicția acordării sau menținerii unor drepturi exclusive sau drepturi speciale în vederea construirii (instalării) rețelor publice de comunicații electronice, ori a elementelor de infrastructură asociată acestor rețele, pe, deasupra, în sau sub proprietate publică, sau în vederea furnizării rețelor publice de comunicații electronice ori elementelor de infrastructură asociată acestor rețele.

Concomitent, alin.(4) al aceluiași articol dispune că acordarea unor drepturi speciale sau exclusive în ceea ce privește construirea (instalarea) ori furnizarea de rețele publice de

comunicații electronice ori a elementelor de infrastructură asociată acestor rețele sau implementarea unor proiecte de instalare de infrastructură asociată acestor rețele, în condițiile alin.(2), este interzisă și poate fi atacată de orice persoană interesată la instanța de judecată competentă doar în cazul lipsei avizului conform al Agenției prevăzut la alin.(3). Cu alte cuvinte, existența „avizului conform al Agenției” este suficientă pentru înlăturarea interdicției menționate supra și, prin urmare, asigurarea posibilității obținerii drepturilor speciale sau exclusive enumerate mai sus.

Recomandarea: În cazul în care interdicția acordării sau menținerii unor drepturi exclusive sau drepturi speciale în vederea construirii (instalării) rețelelor publice de comunicații electronice, ori a elementelor de infrastructură asociată acestor rețele, pe, deasupra, în sau sub proprietate publică, sau în vederea furnizării rețelelor publice de comunicații electronice ori elementelor de infrastructură asociată acestor rețele este una generală, propunem autorului excluderea cuvintelor „în lipsa avizului conform al Agenției prevăzut la alin.(3),” din alin.(4) art.12 din proiect.

3. Norme de trimitere, de blanchetă și norme în alb

La alin.(1) art.32 din proiect

„(1) Persoanele juridice și fizice care încalcă prevederile prezentei legi, poartă răspundere conform legislației în vigoare.”

Referindu-se la răspunderea persoanelor juridice și fizice pentru încălcarea prevederilor proiectului, autorul, în alin.(1) art.32 din proiect, face trimitere generală la legislația în vigoare. Luînd în considerare că în capitolul XIV Cod contravențional sunt reglementate inclusiv contravenții în domeniul comunicațiilor electronice, intuim că același Cod va fi completat cu prevederi care să stabilească răspunderea persoanelor juridice și fizice pentru încălcarea prevederilor proiectului, autorul, în alin.(1) art.32 din proiect, face trimitere generală la legislația în vigoare. Luînd în considerare că în capitolul XIV Cod contravențional sunt reglementate inclusiv contravenții în domeniul comunicațiilor electronice, același Cod urmează să fie completat cu prevederi care să stabilească răspunderea pentru încălcarea normelor din proiect.

Prin urmare, este inoportună trimiterea generală la legislația în vigoare din moment ce se cunoaște tipul răspunderii care survine pentru nerespectarea dispozițiilor proiectului.

Suplimentar, în cazul în care, pe lângă răspunderea contravențională, pentru încălcarea dispozițiilor proiectului survine răspundere civilă și/sau penală, după caz, aceasta/acestea urmează a fi prevăzute expres.

nderea pentru încălcarea normelor din proiect.

Prin urmare, este inoportună trimiterea generală la legislația în vigoare din moment ce se cunoaște tipul răspunderii care survine pentru nerespectarea dispozițiilor proiectului.

Suplimentar, în cazul în care, pe lângă răspunderea contravențională, pentru încălcarea dispozițiilor proiectului survine răspundere civilă și/sau penală, după caz, aceasta/acestea urmează a fi prevăzute expres.

Recomandarea: Propunem autorului substituirea cuvintelor „conform legislației în vigoare” cu cuvîntul „contravențională” în alin.(1) art.32 din proiect și, după caz, cu orice alt tip de răspundere dacă aceasta survine.

4. Discreții excesive ale autorităților publice

La alin.(3) art.11 din proiect

„(3) Titularul dreptului de proprietate sau de administrare, ori concesionarul, locatarul sau titularul altui drept de folosință, după caz, a proprietății publice poate solicita furnizorilor de rețele publice de comunicații electronice includerea în contracte a unor clauze care limitează exercitarea dreptului de acces în anumite zone sau pe anumite proprietăți, astfel încât să nu fie afectată realizarea altor proiecte de utilitate publică.”

Potrivit alin.(3) art.11 din proiect, în scopul de a evita afectarea realizării altor proiecte de utilitate publică, titularul dreptului de proprietate sau de administrare, ori concesionarul etc. a proprietății publice poate solicita furnizorilor de rețele publice de comunicații electronice includerea în contracte a unor clauze care limitează exercitarea dreptului de acces în anumite zone sau pe anumite proprietăți.

Din conținutul prevederii rezultă că solicitarea menționată este mai degrabă o posibilitate a titularului dreptului de proprietate sau de administrare, ori a concesionarului etc. proprietății publice și nu un drept al acestuia în calitate de parte contractantă.

Totodată, norma nu obligă furnizorii de rețele publice de comunicații electronice să includă în contracte clauzele prenotate. Mai mult, alin.(3) art.11 din proiect are un caracter discreționar, prin faptul că lasă la latitudinea furnizorilor de rețele publice de comunicații electronice dreptul de a include sau nu clauzele respective.

În acest context, este neclar de ce furnizorii de rețele publice de comunicații electronice întocmesc de sine stătător contractele privind exercitarea dreptului de acces pe proprietăți publice, iar titularului dreptului de proprietate sau de administrare, ori concesionarului etc. a proprietății publice i se rezervă posibilitatea, în calitate de parte contractantă pe poziții de egalitate, de a solicita includerea în contract a unor clauze determinate.

Recomandarea: Propunem autorului substituirea cuvintelor „poate solicita” cu cuvintele „, în caz de necesitate, va solicita” în dispozițiile alin.(3) art.11 din proiect.

La alin.(1) art.21 și alin.(1) art.22 din proiect

„Art.21 (1) În cazul prevăzut la art.20 alin.(3), Agenția, respectând principiul proporționalității, este în drept să impună unui furnizor de rețele publice de comunicații electronice care deține sau controlează elemente de infrastructură asociată, obligația de a permite unui alt furnizor de rețele publice de comunicații electronice utilizarea partajată a acestor elemente, în vederea construirii (instalării), întreținerii, demontării, înlocuirii, transferării sau re tehnologizării rețelelor publice de comunicații electronice și furnizării serviciilor de comunicații electronice către utilizatorii finali, dacă sunt îndeplinite în mod cumulativ următoarele condiții: ...

Art.22 (1) În cazul când duplicarea elementelor de infrastructură este inefficientă din punct de vedere economic sau imposibilă fizic, Agenția, după o perioadă corespunzătoare de consultări publice, este în drept să impună unui furnizor de rețele publice de comunicații electronice obligația de a permite altor furnizori de rețele publice de comunicații electronice să utilizeze în mod partajat traseele sistematizate și/sau cablajele instalate în clădiri sau pînă la primul punct de concentrare ori de distribuție a rețelei din afara clădirii, ținînd cont de tehnologia utilizată.”

Atît alin.(1) art.21, cît și alin.(1) art.22 din proiect prevăd „dreptul” Agenției Naționale pentru Reglementare în Comunicații Electronice și Tehnologia Informației de a impune unui furnizor de rețele publice de comunicații electronice, care deține sau controlează elemente de infrastructură asociată, obligația de a permite unui alt furnizor de rețele publice de comunicații electronice utilizarea partajată a acestor elemente/a traseelor sistematizate și/sau cablajelor instalate în clădiri sau pînă la primul punct de concentrare ori de distribuție a rețelei din afara clădirii:

- în primul caz, dacă sunt îndeplinite cumulativ condițiile enumerate la lit.a) – e),
- în al doilea caz, când duplicarea elementelor de infrastructură este inefficientă din punct de vedere economic sau imposibilă fizic.

Deși sunt enumerate expres cazurile în care furnizorii de rețele publice de comunicații electronice, care dețin sau controlează elemente de infrastructură asociată, pot fi impuși să permită utilizarea partajată a acestora, norma are o nuanță discreționară prin faptul că impunerea este prevăzută ca drept al Agenției și nu ca obligație. Din prevederile menționate, însă, poate fi dedus clar că, chiar și în cazul întrunirii condițiilor prevăzute pentru impunere, luarea deciziei în acest sens este lăsată la discreția Agenției.

Considerăm că enumerarea expresă a cazurilor/condițiilor în care furnizorii de rețele publice de comunicații electronice urmează a fi impuși să permită utilizarea partajată a elementelor de infrastructură asociată pe care le dețin sau controlează, este suficientă pentru stabilirea obligativității luării deciziei de impunere, în acest sens, de către Agenție.

Recomandarea: Cuvintele „este în drept să impună” de la alin.(1) art.21 și alin.(1) art.22 din proiect, urmează a fi substituite cu cuvintele „va impune”.

5. Cerințe excesive pentru exercitarea drepturilor persoanelor

Nu sînt identificate cerințe excesive, care să depășească cadrul rezonabil pentru realizarea drepturilor sau obligațiilor subiecților vizati.

6. Accesul limitat la informație, lipsa transparenței

Textul proiectului nu necesită a fi evaluat prin prisma accesului la informație sau asigurării transparenței.

7. Lipsa sau insuficiența mecanismelor de control

Implementarea prevederilor proiectului nu presupune aplicarea cărorva mecanisme suplimentare de control.

8. Responsabilitate și sancțiuni necorespunzătoare

Proiectul nu implică careva responsabilități și nu necesită referințe exprese la responsabilitate și sancțiuni aplicate pentru încălcarea prevederilor sale.

9. Alte obiecții

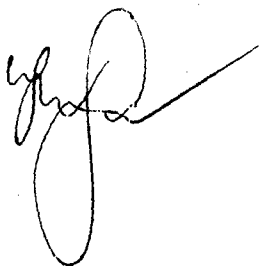
La alin.(3) art.3 din proiect

„(3) Agenția este unica autoritate publică abilitată cu dreptul de emitere a avizelor tehnice prevăzute la art.12 alin.(3) și art.25 alin.(6), (8) și (9) ale prezentei legi, ...”

Referindu-se la dreptul Agenției, în calitate de unică autoritate publică abilitată, de a emite avize tehnice, alin.(3) art.3 din proiect face trimitere la art.12 alin.(3) și art.25 alin.(6), (8) și (9) în care sunt prevăzute avizele respective. Spre deosebire de alin.(3) art.12 și alin.(9) art.25 din proiect, alin.(6) și (8) art.25 nu prevede careva avize emise de Agenție.

Recomandarea: Propunem autorului excluderea alineatelor (6) și (8) din alin.(3) art.3 din proiect sau completarea alineatelor menționate cu prevederi care să stabilească dreptul Agenției de a emite avize tehnice în cazurile reglementate în conținutul acestora.

Expertiza a fost efectuată în temeiul Regulamentului cu privire la organizarea procesului de efectuare a expertizei anticorupție a proiectelor de acte legislative și normative, adoptat prin Hotărîrea Guvernului nr.977 din 23 august 2006, în condițiile Metodologiei de efectuare a expertizei anticorupție a proiectelor de acte legislative și normative, aprobată prin ordinul directorului Centrului Național Anticorupție nr.62 din 19 aprilie 2013, de către

Vadim Gheorghita
inspector principal, Direcția legislație și expertize anticorupție
04 mai 2015

*Prezentul raport este publicat pe pagina oficială a
Centrului Național Anticorupție - www.cna.md*

**Anexa la raportul de expertiză anticorupție
asupra nivelului coruptibilității proiectului**

de lege privind accesul pe proprietăți și utilizarea partajată a infrastructurii asociate rețelelor publice de comunicații electronice

Nr.	Norma	Factori de coruptibilitate și alte obiecții	Analiza	Recomandarea
1	La alin.(1) art.10 și alin.(1) art.13 din proiect „art.10 (1) Pentru obținerea și exercitarea dreptului de acces pe proprietatea publică și/sau de utilizare partajată a infrastructurii fizice aflate în proprietate publică, solicitantul va transmite titularului dreptului de proprietate sau de administrare, ori concesionarului, locatarului sau titularului altui drept de folosință, după caz, asupra proprietății sau elementului de infrastructură fizică respectiv, o cerere privind încheierea unui contract, însoțită de toate documentele care confirmă îndeplinirea condițiilor de acces. Art.13 (1) În vederea	Utilizarea termenilor diferiți pentru același fenomen sau invers	Potrivit normei de la lit.e) art.19 al Legii nr.780 din 27 decembrie 2001 privind actele legislative, la elaborarea textului de act legislativ se va utiliza unul și același termen dacă este corect, iar folosirea lui repetată exclude confuzia. În alin.(1) art.10 și alin.(1) art.13 din proiect autorul utilizează eronat noțiunea „cerere privind încheierea unui contract”. Din conținutul articolelor menționate rezultă clar că, de fapt, autorul s-a referit la cererea de acces pe proprietatea publică și/sau de utilizare partajată a infrastructurii fizice aflate în proprietate publică sau acces pe proprietatea privată, inclusiv de utilizare partajată a infrastructurii fizice, și nu la cererea privind încheierea contractului cu titularul dreptului de proprietate publică/privată, sau titularul dreptului de administrare, sau concesionarul, locatarul sau titularul altui drept de folosință, împuternicit corespunzător de titularul dreptului de proprietate asupra proprietății publice/private în privința căreia este solicitat dreptul de acces și/sau de utilizare	Propunem autorului substituirea cuvintelor „o cerere privind încheierea unui contract” cu cuvintele „o cerere de acces” în dispozițiile alin.(1) art.10 și alin.(1) art.13 din proiect.

	<p>obținerii și exercitării dreptului de acces pe proprietatea privată, inclusiv de utilizare partajată a infrastructurii fizice, în condițiile art.6, solicitantul va transmite titularului dreptului de proprietate sau de administrare, după caz, o cerere privind încheierea unui contract, prin: ...”</p>		<p>partajată a infrastructurii fizice. În acest context, alin.(2) art.10 din proiect prevede:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Cererea de acces se va transmite prin: ... (alin.(2)); - Cererea de acces va conține informații cu privire la: ... (alin.(3)); - Cererea de acces transmisă titularului dreptului de proprietate ... (alin.(8)); <p>Faptul respectiv este confirmat și de prevederea de la alin.(1) art.14 din proiect, potrivit căreia titularii dreptului de acces, instituit în condițiile art.5 sau art.6, cu excepția cazului prevăzut la art.10 -alin.(6), își pot exercita acest drept numai după încheierea unui contract cu titularul dreptului de proprietate sau de administrare asupra imobilului respectiv, împuternicit corespunzător, sau, în cazul imobilelor proprietate publică, cu titularul dreptului de administrare, după caz, prin care se stabilesc condițiile de exercitare a acestui drept.</p> <p>Astfel, contractul se încheie de furnizorii de rețele și/sau servicii publice de comunicații electronice în calitate de titulari ai dreptului de acces, și nu în calitate de solicitanți ai dreptului respectiv cum este prevăzut în art.10 și 13 din proiect.</p>	
2	<p>La alin.(4) art.12 din proiect „(4) Acordarea unor drepturi speciale sau exclusive în ceea ce privește construirea (instalarea) ori furnizarea de rețele publice de comunicații electronice ori a elementelor</p>	<p>Prevederi contradictorii în proiect</p>	<p>Norma de la alin.(1) art.12 din proiect stabilește expres interdicția acordării sau menținerii unor drepturi exclusive sau drepturi speciale în vederea construirii (instalării) rețelelor publice de comunicații electronice, ori a elementelor de infrastructură asociată acestor rețele, pe, deasupra, în sau sub proprietate publică, sau în</p>	<p>În cazul în care interdicția acordării sau menținerii unor drepturi exclusive sau drepturi speciale în vederea construirii (instalării) rețelelor publice de comunicații</p>

	<p>de infrastructură asociată acestor rețele sau implementarea unor proiecte de instalare de infrastructură asociată acestor rețele, în condițiile alin.(2). În lipsa avizului conform al Agenției prevăzut la alin.(3), este interzisă și poate fi atacată de orice persoană interesată la instanța de judecată competentă.”</p>		<p>vederea furnizării rețelelor publice de comunicații electronice ori elementelor de infrastructură asociată acestor rețele.</p> <p>Concomitent, alin.(4) al aceluiași articol dispune că acordarea unor drepturi speciale sau exclusive în ceea ce privește construirea (instalarea) ori furnizarea de rețele publice de comunicații electronice ori a elementelor de infrastructură asociată acestor rețele sau implementarea unor proiecte de instalare de infrastructură asociată acestor rețele, în condițiile alin.(2), este interzisă și poate fi atacată de orice persoană interesată la instanța de judecată competentă doar în cazul lipsei avizului conform al Agenției prevăzut la alin.(3). Cu alte cuvinte, existența „avizului conform al Agenției” este suficientă pentru înlăturarea interdicției menționate supra și, prin urmare, asigurarea posibilității obținerii drepturilor speciale sau exclusive enumerate mai sus.</p>	<p>electronice, ori a elementelor de infrastructură asociată acestor rețele, pe, deasupra, în sau sub proprietate publică, sau în vederea furnizării rețelelor publice de comunicații electronice ori elementelor de infrastructură asociată acestor rețele este una generală, propunem autorului excluderea cuvintelor „în lipsa avizului conform al Agenției prevăzut la alin.(3)” din alin.(4) art.12 din proiect.</p>
3	<p>La alin.(1) art.32 din proiect „(1) Persoanele juridice și fizice care încalcă prevederile prezentei legi, poartă răspundere conform legislației în vigoare.”</p>	Norme de blanchetă	<p>Referindu-se la răspunderea persoanelor juridice și fizice pentru încălcarea prevederilor proiectului, autorul, în alin.(1) art.32 din proiect, face trimitere generală la legislația în vigoare. Luând în considerare că în capitolul XIV Cod contravențional sunt reglementate inclusiv contravenții în domeniul comunicațiilor electronice, intuim că același Cod va fi completat cu prevederi care să stabilească răspunderea persoanelor juridice și fizice pentru încălcarea prevederilor proiectului, autorul, în alin.(1) art.32 din proiect, face trimitere generală la legislația în vigoare. Luând în considerare că în capitolul XIV Cod contravențional sunt</p>	<p>Propunem autorului substituirea cuvintelor „conform legislației în vigoare” cu cuvintul „contravențională” în alin.(1) art.32 din proiect și, după caz, cu orice alt tip de răspundere dacă aceasta survine.</p>

			<p>reglementate inclusiv contravenții în domeniul comunicațiilor electronice, același Cod urmează să fie completat cu prevederi care să stabilească răspunderea pentru încălcarea normelor din proiect.</p> <p>Prin urmare, este inoportună trimiterea generală la legislația în vigoare din moment ce se cunoaște tipul răspunderii care survine pentru nerespectarea dispozițiilor proiectului.</p> <p>Suplimentar, în cazul în care, pe lângă răspunderea contravențională, pentru încălcarea dispozițiilor proiectului survine răspundere civilă și/sau penală, după caz, aceasta/acestea urmează a fi prevăzute expres.</p> <p>nderea pentru încălcarea normelor din proiect.</p> <p>Prin urmare, este inoportună trimiterea generală la legislația în vigoare din moment ce se cunoaște tipul răspunderii care survine pentru nerespectarea dispozițiilor proiectului.</p> <p>Suplimentar, în cazul în care, pe lângă răspunderea contravențională, pentru încălcarea dispozițiilor proiectului survine răspundere civilă și/sau penală, după caz, aceasta/acestea urmează a fi prevăzute expres.</p>	
4	<p>La alin.(3) art.11 din proiect</p> <p>„(3) Titularul dreptului de proprietate sau de administrare, ori concesionarul, locatarul sau titularul altui drept de folosință, după caz, a proprietății publice poate solicita furnizorilor de rețele publice de comunicații</p>	<p>Competența de a aplica prevederea/luarea deciziei fără criterii clare</p>	<p>Potrivit alin.(3) art.11 din proiect, în scopul de a evita afectarea realizării altor proiecte de utilitate publică, titularul dreptului de proprietate sau de administrare, ori concesionarul etc. a proprietății publice poate solicita furnizorilor de rețele publice de comunicații electronice includerea în contracte a unor clauze care limitează exercitarea dreptului de acces în anumite zone sau pe anumite proprietăți.</p>	<p>Prăpunem autorului substituirea cuvintelor „poate solicita” cu cuvintele „ , în caz de necesitate, va solicita” în dispozițiile alin.(3) art.11 din proiect.</p>

	<p>electronice includerea în contracte a unor clauze care limitează exercitarea dreptului de acces în anumite zone sau pe anumite proprietăți, astfel încât să nu fie afectată realizarea altor proiecte de utilitate publică.”</p>		<p>Din conținutul prevederii rezultă că solicitarea menționată este mai degrabă o posibilitate a titularului dreptului de proprietate sau de administrare, ori a concesionarului etc. proprietății publice și nu un drept al acestuia în calitate de parte contractantă</p> <p>Totodată, norma nu obligă furnizorii de rețele publice de comunicații electronice să includă în contracte clauzele prenotate. Mai mult, alin.(3) art.11 din proiect are un caracter discreționar, prin faptul că lasă la latitudinea furnizorilor de rețele publice de comunicații electronice dreptul de a include sau nu clauzele respective.</p> <p>În acest context, este neclar de ce furnizorii de rețele publice de comunicații electronice întocmesc de sine stătător contractele privind exercitarea dreptului de acces pe proprietăți publice, iar titularului dreptului de proprietate sau de administrare, ori concesionarului etc. a proprietății publice i se rezervă posibilitatea, în calitate de parte contractantă pe poziții de egalitate, de a solicita includerea în contract a unor clauze determinate.</p>	
5	<p>La alin.(1) art.21 și alin.(1) art.22 din proiect „Art.21 (1) În cazul prevăzut la art.20 alin.(3), Agenția, respectând principiul proporționalității, este în drept să impună unui furnizor de rețele publice de comunicații electronice care deține sau controlează elemente de infrastructură</p>	<p>Competența de a aplica prevederea/luarea deciziei fără criterii clare</p>	<p>Atît alin.(1) art.21, cit și alin.(1) art.22 din proiect prevăd „dreptul” Agenției Naționale pentru Reglementare în Comunicații Electronice și Tehnologia Informației de a impune unui furnizor de rețele publice de comunicații electronice, care deține sau controlează elemente de infrastructură asociată, obligația de a permite unui alt furnizor de rețele publice de comunicații electronice utilizarea partajată a acestor elemente/a traseelor sistematizate și/sau cablajelor instalate în clădiri</p>	<p>Cuvintele „este în drept să impună” de la alin.(1) art.21 și alin.(1) art.22 din proiect, urmează a fi substituite cu cuvintele „va impune”.</p>

asociată, obligația de a permite unui alt furnizor de rețele publice de comunicații electronice utilizarea partajată a acestor elemente, în vederea construirii (înstaiării), întreținerii, demontării, înlocuirii, transferării sau re tehnologizării rețelor publice de comunicații electronice și furnizării serviciilor de comunicații electronice către utilizatorii finali, dacă sunt îndeplinite în mod cumulativ următoarele condiții: ... Art.22 (1) În cazul când duplicarea elementelor de infrastructură este inefficientă din punct de vedere economic sau imposibilă fizic, Agenția, după o perioadă corespunzătoare de consultări publice, este în drept să impună unui furnizor de rețele publice de comunicații electronice obligația de a permite altor furnizori de rețele publice de comunicații electronice să utilizeze în mod partajat traseele sistematizate și/sau cablajele instalate în clădiri sau pînă la primul punct de concentrare ori de

sau pînă la primul punct de concentrare ori de distribuție a rețelei din afara clădirii:

- în primul caz, dacă sunt îndeplinite cumulativ condițiile enumerate la lit.a) – e),
- în al doilea caz, când duplicarea elementelor de infrastructură este inefficientă din punct de vedere economic sau imposibilă fizic.

Deși sunt enumerate expres cazurile în care furnizorii de rețele publice de comunicații electronice, care dețin sau controlează elemente de infrastructură asociată, pot fi impuși să permită utilizarea partajată a acestora, norma are o nuanță discreționară prin faptul că impunerea este prevăzută ca drept al Agenției și nu ca obligație. Din prevederile menționate, însă, poate fi dedus clar că, chiar și în cazul întrunirii condițiilor prevăzute pentru impunere, luarea deciziei în acest sens este lăsată la discreția Agenției.

Considerăm că enumerarea expresă a cazurilor/condițiilor în care furnizorii de rețele publice de comunicații electronice urmează a fi impuși să permită utilizarea partajată a elementelor de infrastructură asociată pe care le dețin sau controlează, este suficientă pentru stabilirea obligativității luării deciziei de impunere, în acest sens, de către Agenție.

	distribuție a rețelei din afara clădirii, ținând cont de tehnologia utilizată."			
6	La alin.(3) art.3 din proiect „(3) Agenția este unica autoritate publică abilitată cu dreptul de emitere a avizelor tehnice prevăzute la art.12 alin.(3) și art.25 alin.(6), (8) și (9) ale prezentei legi, ..."	Alte obiecții	Referindu-se la dreptul Agenției, în calitate de unică autoritate publică abilitată, de a emite avizo tehnice, alin.(3) art.3 din proiect face trimitere la art.12 alin.(3) și art.25 alin.(6), (8) și (9) în care sunt prevăzute avizele respective. Spre deosebire de alin.(3) art.12 și alin.(9) art.25 din proiect, alin.(6) și (8) art.25 nu prevede careva avize emise de Agenție.	Propunem autorului excluderea alineatelor (6) și (8) din alin.(3) art.3 din proiect sau completarea alineatelor menționate cu prevederi care să stabilească dreptul Agenției de a emite avize tehnice în cazurile reglementate în conținutul acestora.